

Fundacja Naukowo – Techniczna
„Gdańsk”

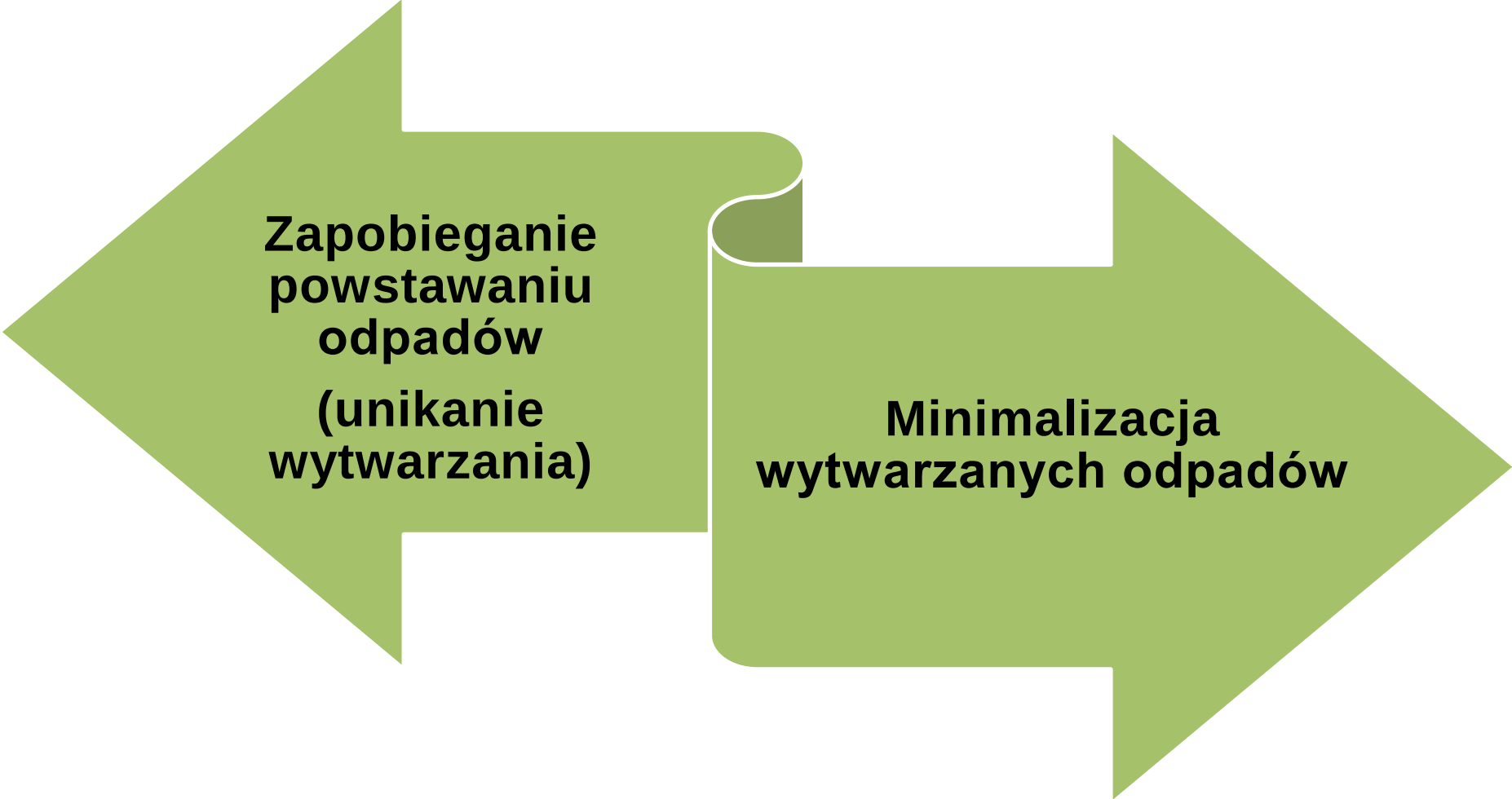

DZIAŁANIA ZMIERZAJĄCE DO POPRAWY GOSPODARKI ODPADAMI

Dr inż. Bogdan Sedler
Mgr Henryk Herbut

Gdańsk, 2012

Podstawowe działania nowoczesnego systemu gospodarki odpadami

**Zapobieganie
powstawaniu
odpadów
(unikanie
wytwarzania)**

**Minimalizacja
wytwarzanych odpadów**

Podstawowe działania nowoczesnego systemu gospodarki odpadami

**Zapobieganie powstawaniu odpadów
(unikanie wytwarzania)**

jest relatywnie najtańszym działaniem w piramidzie gospodarki odpadowej

Minimalizacja wytwarzanych odpadów

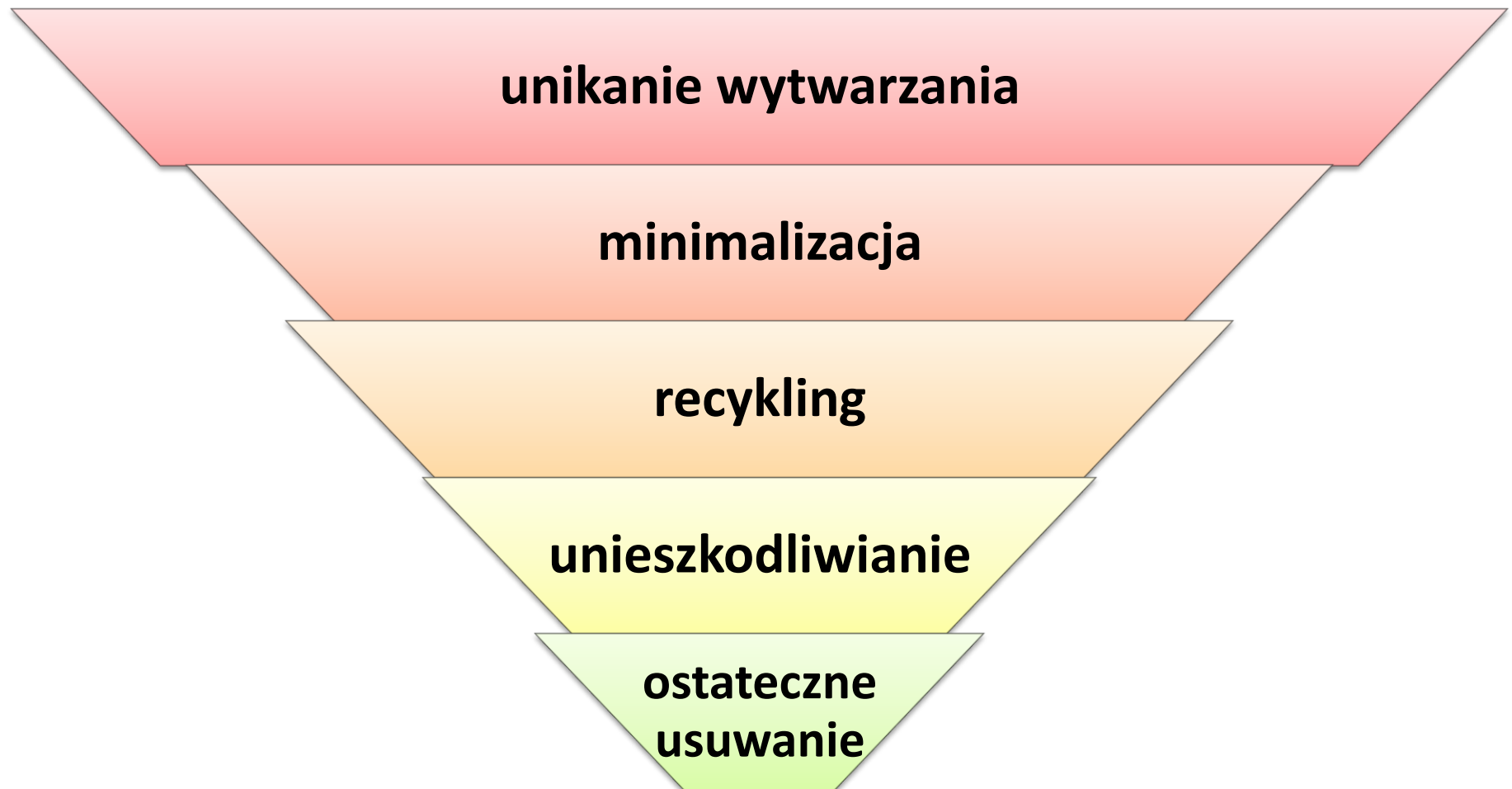
ich recykling, unieszkodliwienie jest „złem koniecznym” to ostateczne składowanie odpadów, które zostały wytworzone i nie udało się ich w żaden sposób wykorzystać

Model gospodarki odpadami preferowany w kraju i Unii Europejskiej

Model gospodarki odpadami funkcjonuje
w **Europie Zachodniej**
i jest priorytetem w polityce odpadowej krajowej
i **Unii Europejskiej**.

Model taki przedstawić można w formie **odwróconej
piramidy**, w której podstawę stanowi unikanie
wytwarzania odpadów, a pozostałe elementy
gospodarowania odpadami zmniejszają się w miarę
dochodzenia do jej odwróconego wierzchołka.

Model gospodarki odpadami preferowany w kraju i Unii Europejskiej

Model gospodarki odpadami preferowany w kraju i Unii Europejskiej

W celu zapobiegania powstawaniu odpadów planuje się podjęcie niżej wskazanych działań:

**Realizacja
działań
informacyjnych i
edukacyjnych w
zakresie
możliwości
zapobiegania
powstawania
odpadów:**

- dla konsumentów (np. unikanie artykułów jednorazowych, unikanie towarów nadmiernie opakowanych itp.)**
- dla sprzedawców (np. sposób pakowania i promowania towarów)**

Działania realizowane będą poprzez uwzględnienie tematyki gospodarki odpadami w prasie lokalnej oraz umieszczanie informacji na stronach internetowych, miejscach zwyczajowo przyjętych w szkołach i urzędach.

Realizacja kampanii informacyjno-edukacyjnych w zakresie szkodliwości i uciążliwości odpadów dla środowiska oraz ich wpływie na zdrowie człowieka,

Promowanie wdrażania niskoodpadowych technologii produkcji oraz zapewniających wykorzystanie możliwie jak największej ilości składników surowców

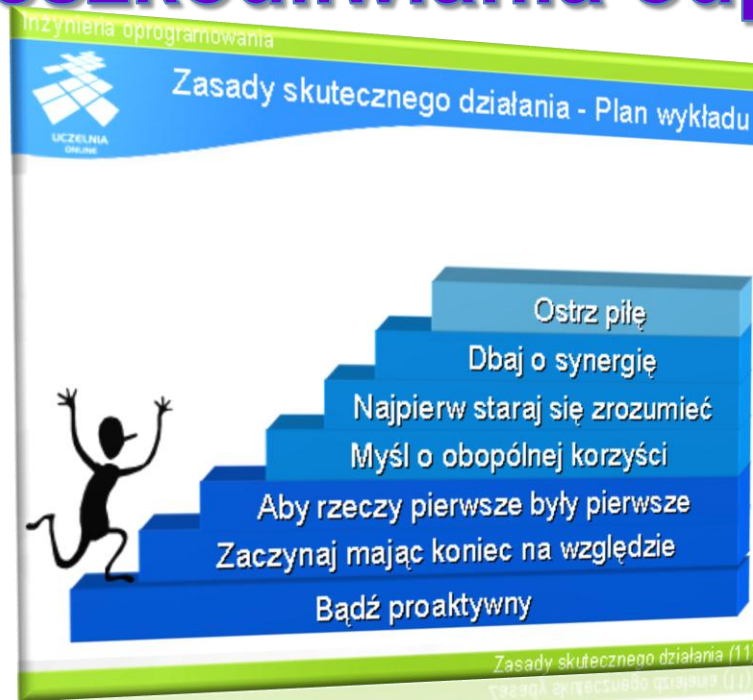

Promowanie wdrażania systemów zarządzania środowiskowego

Propagowanie wykorzystywania opakowań ulegających biodegradacji, przydatnych do kompostowania,

Działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów

ODPADY KOMUNALNE

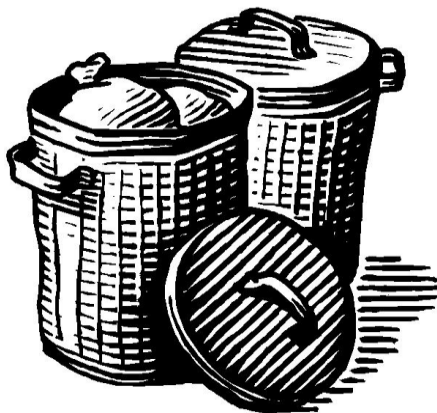
Bieżące kontrolowanie przez gminy stanu zawierania umów przez właścicieli nieruchomości z podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych, co skutkować powinno objęciem wszystkich mieszkańców zorganizowanym systemem odbioru odpadów

Rozwój selektywnej zbiórki odpadów poprzez sukcesywnie zwiększaną dostępność do punktów zbiórki, częstotliwość organizowanych akcji zbierania odpadów oraz działania informacyjne

Bieżące kontrolowanie przez gminy stopnia wypełniania ustaleń zawartych w zezwoleniach dla podmiotów prowadzących działalność w zakresie odbioru odpadów komunalnych (metody, miejsca prowadzenia odzysku i unieszkodliwiania odpadów)

Rozszerzenie systemu selektywnej zbiórki odpadów „u źródła” stopniowo na kolejne rodzaje odzyskiwanych odpadów

ODPADY KOMUNALNE

Zapewnienie dostępu do instalacji o odpowiedniej przepustowości do przetworzenia wszystkich selektywnie zebranych odpadów (poprzez bieżące monitorowanie realizowanych i planowanych inwestycji)

Wywiązywanie się z obowiązków sprawozdawczych przez podmioty prowadzące działalność w zakresie odbioru odpadów komunalnych

ODPADY KOMUNALNE

**miejsc i sposobów
prowadzenia selektywnej
zbiórki odpadów**

**praktycznych wskazówek
selektywnego zbierania
odpadów**

**Realizacja
działań
informacyjnych
w zakresie:**

**rezultatów prowadzenia
zbiórki na terenach
poszczególnych gmin**

**sposobów postępowania
z zebranymi surowcami**

ODPADY NIEBEZPIECZNE

ODPADY NIEBEZPIECZNE

DZIAŁANIA

- Rozbudowa systemu zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego
- Usprawnienie procesu usuwania wyrobów zawierających azbest poprzez pozyskiwanie środków ze źródeł zewnętrznych oraz bieżące informowanie o możliwościach współfinansowania realizacji tych działań
- Wywiązywanie się z obowiązków sprawozdawczych przez przedsiębiorców oraz placówki medyczne

ODPADY OPAKOWANIOWE

ODPADY OPAKOWANIOWE

Wykorzystanie organizacji
odzysku w rozwoju selektywnej
zbiórki odpadów na terenie
miasta w tym w działaniach
edukacyjnych, promocyjnych,
inwestycyjnych oraz
eksploatacyjnych

Wykorzystanie organizacji
odzysku w rozwoju
selektywnej zbiórki odpadów
na terenie miasta w tym w
działaniach edukacyjnych,
promocyjnych, inwestycyjnych
oraz eksploatacyjnych

Zwiększenie efektywności
monitoringu nad funkcjonującym
i rozbudowywanym systemem
zbiórki i zagospodarowania
odpadów

ODPADY OPAKOWANIOWE

DZIAŁANIA

Przeprowadzenie kampanii informacyjnej propagującej celowo segregację makulatury opakowaniowej w gospodarstwach domowych, jednostkach gospodarczych i handlowych itd.)

Zintensyfikowanie działań dotyczących edukacji ekologicznej społeczeństwa poprzez działania promujące selektywną zbiórkę odpadów opakowaniowych

Zwiększenie nakładów finansowych na selektywną zbiórkę

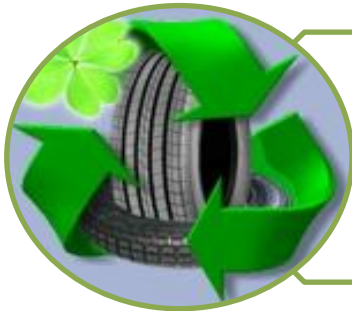
ODPADY ZAWIERAJACE AZBEST

Aktualizacja
programu
usuwania
wytrobów
zawierających
azbest

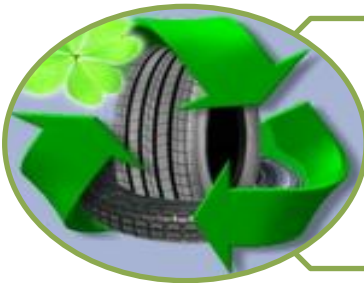
Monitoring prawidłowego
postępowania z odpadami
zawierającymi azbest,
szczególnie obejmujący
indywidualnych posiadaczy i
firm zajmujących się
demontażem

Kontynuacja kampanii
informacyjnej o odpadach
zawierających azbest i
sposobach postępowania z
nimi w celu ograniczenia
ich szkodliwego
oddziaływania na
środowisko

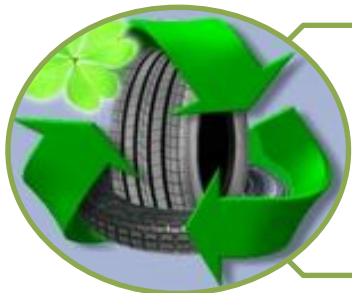
ZUŻYTE OPONY

Budowa systemu zbierania zużytych opon

Przygotowanie akcji informującej społeczeństwo o organizacji odzysku

Propagowanie metod przedłużenia okresu użytkowania opon (np. bieżnikowanie) i zagospodarowania opon

ODPADY ZAWIERAJĄCE PCB

Sukcesywne usuwanie urządzeń zawierających PCB

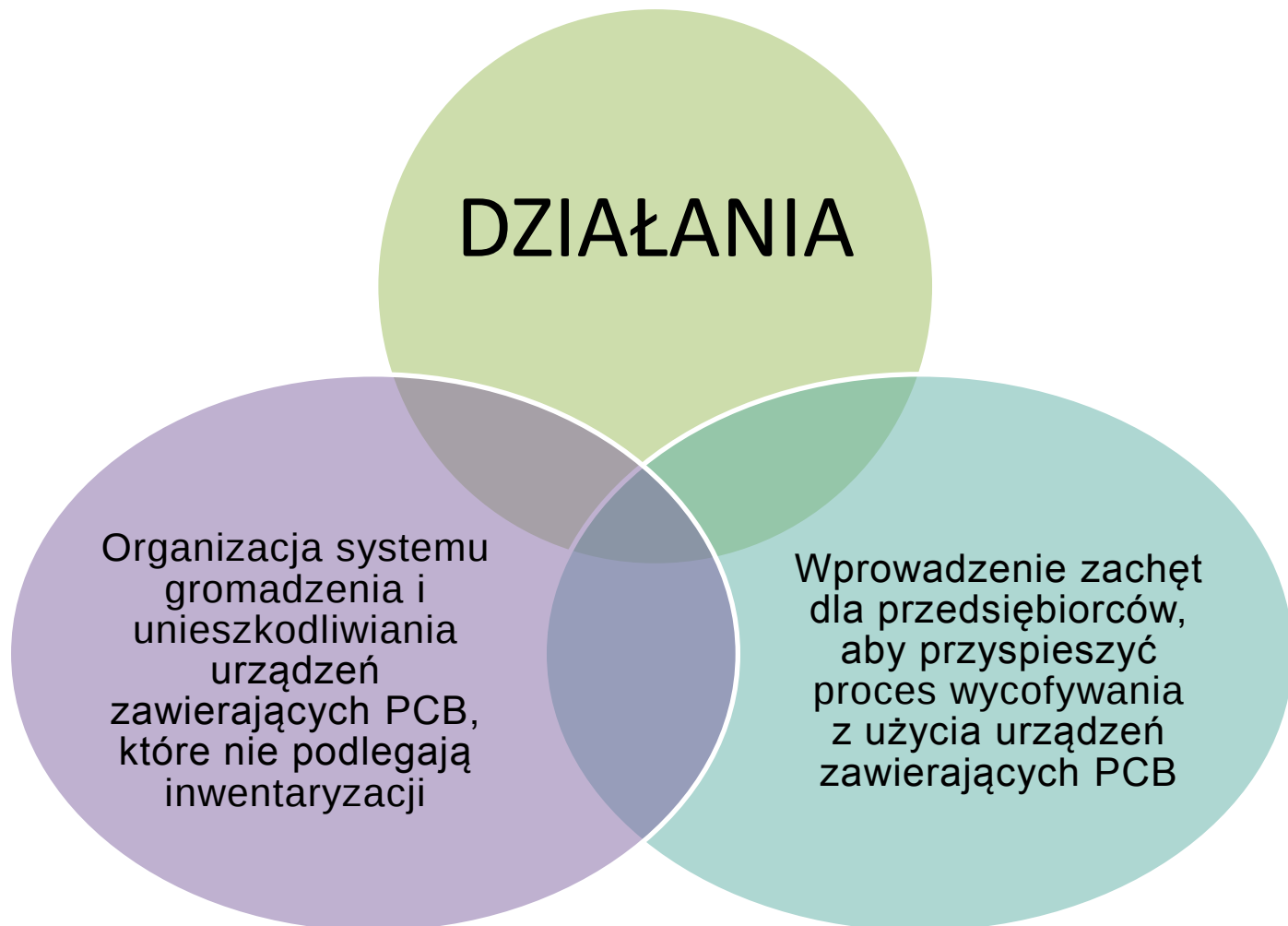
Unieszkodliwianie/dekontaminacja odpadów zawierających PCB w kraju lub poza jego granicami

Monitoring prawidłowego postępowanie z odpadami i urządzeniami zawierającymi PCB

Organizacja i prowadzenie bazy danych PCB

ODPADY ZAWIERAJĄCE PCB

POZOSTAŁE ODPADY

Rozbudowa systemu
zbiórki i odzysku
odpadów z budowy,
remontów i demontażu
obiektów budowlanych
i infrastruktury
drogowej

- Wywiązywanie się z
obowiązków
sprawozdawczych
przez przedsiębiorców
i wytwórców
komunalnych osadów
ściekowych

Rozbudowa
infrastruktury do
sortowania odpadów
oraz sukcesywne
zwiększanie poziomu
segregacji

**AKTUALIZACJA PLANU
GOSPODARKI
ODPADAMI DLA GMINY KARTUZY
NA LATA 2009-2012
Z UWZGLĘDNIENIEM
LAT 2013-2016**

Zadania strategiczne obejmujące okres co najmniej 8 lat

ZADANIA STRATEGICZNE NA LATA 2009-2016 (OBEJMUJĄCE OKRES NAJBLIŻSZYCH 8 LAT) DLA GMINY KARTUZY

działania zmierzające do
zapobiegania powstawaniu
odpadów

działania wspomagające
prawidłowe postępowanie z
odpadami w zakresie
zbierania,
transportu, odzysku i
unieszkodliwiania odpadów

działania zmierzające do
ograniczenia ilości odpadów
i ich negatywnego
oddziaływania na
środowisko

Działania zmierzające do zapobiegania i minimalizacji powstawania odpadów

Celem nadrzędnym polityki ekologicznej państwa w zakresie gospodarowania odpadami jest przede wszystkim zapobieganie powstawaniu odpadów oraz ich odzysk lub unieszkodliwianie.

Zgodnie z art. 5 i 6 ustawy o odpadach *powstawanie odpadów powinno być eliminowane lub ograniczone przez wytwarzających odpady niezależnie od stopnia uciążliwości bądź zagrożeń dla życia lub zdrowia ludzi oraz dla środowiska, a także niezależnie od ich ilości lub miejsca powstawania.*

Działania zmierzające do zapobiegania i minimalizacji powstawania odpadów

Podstawowe działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami:

- ✓ minimalizacja powstawania odpadów
- ✓ zapewnienie odzysku i recyklingu odpadów oraz składowanie odpadów, których ze względów ekonomicznych lub technologicznych nie da się przetworzyć

Działania zmierzające do zapobiegania i minimalizacji powstawania odpadów

podnoszenie świadomości społecznej, w wyniku prowadzenia akcji edukacyjno - informacyjnych

Działania mające na celu zmniejszenie ilości odpadów wytwarzanych przez mieszkańców odpadów prowadzi się m.in.: poprzez;

stosowanie instrumentów ekonomicznych (uzależnienie kosztów usuwania odpadów od ich ilości).

utrwalanie nabytych proekologicznych postaw

Działania zmierzające do ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko

W zakresie ograniczania ilości odpadów komunalnych oraz ich negatywnego oddziaływania na środowisko działania polegają w szczególności na **wydzielaniu ze strumienia odpadów komunalnych**, które mogą być powtórnie użyte oraz które stwarzają zagrożenie dla ludzi i środowiska

Działania zmierzające do ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko

opakowaniowych, w tym:
papier i tektura, szkło w
podziale na białe i kolorowe,
tworzywa sztuczne i metale

ulegających
biodegradacji,
w tym
szczególnie
odpadów
zielonych

niebezpiecznych

wielkogabarytowych

Działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania- **zbieranie i transport**

- kontrola przez gminę stanu zawieranych umów przez właścicieli nieruchomości z firmami prowadzącymi działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych, co zapewni objęcie wszystkich mieszkańców zorganizowanym systemem odbioru odpadów

Zbieranie i transport

Zbieranie i transport

- kontrola przez gminę sposobów i zakresu wypełniania przez podmioty posiadające zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów – ustaleń zawartych w ww. zezwoleniach dotyczące metod oraz miejsc prowadzenia odzysku i unieszkodliwiania odpadów,

- w zakresie odzysku i recyklingu zalecane jest selektywne wydzielenie następujących frakcji odpadów komunalnych:
  - odpadów zielonych,
  - odpadów ulegających biodegradacji,
  - odpadów opakowaniowych,
  - odpadów niebezpiecznych,
  - użyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
  - przeterminowane i niewykorzystane leki,
  - odzieży tekstyliów,
  - odpady wielkogabarytowe

Zbieranie i transport

Działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania- **zbieranie i transport**

Pozostałe frakcje odpadów komunalnych mogą być zbierane łącznie jako zmieszane odpady komunalne. Odpady zbierane selektywnie powinny być transportowane w sposób uniemożliwiający ich zmieszanie.

Działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania- **odzysk i unieszkodliwianie**

Maksymalizacja odzysku wymaga:

- zapewnienia odpowiedniej przepustowości instalacji do przetwarzania odpadów zbieranych selektywnie

Maksymalizacja odzysku wymaga:

- stymulowania rozwoju rynku surowców wtórnych i produktów zawierających surowce materiałowe poprzez wspieranie współpracy organizacji odzysku, przemysłu i samorządów

Maksymalizacja odzysku wymaga:

- promowania produktów wytwarzanych z materiałów odpadowych

Sposoby finansowania zamierzonych celów

Inwestycje w dziedzinie gospodarki odpadami mogą być finansowane za pomocą:

- ✓ środków pochodzących ze źródeł publicznych
- ✓ środków pochodzących ze źródeł prywatnych, które stanowią środki własne inwestorów, powiększone o komercyjne kredyty bankowe.

Sposoby finansowania zamierzonych celów

- Budżet państwa
- Budżety jednostek samorządu terytorialnego
- Fundusze ekologiczne
- Środki pochodzące ze źródeł zagranicznych nie podlegające zwrotowi oraz pochodzące z Unii Europejskiej

Sposoby finansowania zamierzonych celów

Ponadto, inwestycje dziedzinie gospodarki mogą być wspierane przez niezależne instytucje finansowe, organizacje międzynarodowe, fundacje czy towarzystwa leasingowe. Możliwe jest również łączenie środków pochodzących z różnych źródeł oraz zawieranie umów na wspólną realizację inwestycji przez samorządy terytorialne i podmioty prawne.

Sposoby finansowania zamierzonych celów

Przedstawione zadania strategiczne w zakresie poprawy stanu gospodarki odpadami, realizowane przez gminę oraz prywatne podmioty gospodarcze, mogą być finansowane z następujących źródeł:

Źródła

- Środki Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska, dotacje i pożyczki
- Środki Wojewódzkiego, Powiatowego oraz Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, dotacje i pożyczki

Źródła

- Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego UE oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego

Źródła

- Środki Banku Ochrony Środowiska w formie kredytów preferencyjnych
- Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej